

Szerkesztői iroda:
Kossuth Lajos-utca (Máriaffy-ház).
 a havá a lap szellemi részét megillető közle-
 mények intézendők.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:
 Egész évre 32 korona.
 Félévre 16 korona.
 Negyedévre 8 korona.
 Egy hóra 3 korona.

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és
 ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Legmagasabb botrányok.

A Habsburg-ház toskánai ágának egyszerre két tagja került bele a botrányok világkrónikájába. Az egyik, a férfi, megszöktetett egy színésznőt. A másik, a nő, megszökött egy nyelv-mesterrel.

A férfi szökése nem okozna föltűnést, ha már előbb, botrányos magaviselete miatt, valahol az indiai tengeren ki nem tették volna szűrét a hajóról. Ezt az incidenst a matrózokhoz való vonzalma okozta. Később a katonalelétől kellett megválnia, mert igen különös hajlandóságot mutatott a bakák iránt. Ilyen „braganzai” mult után és ki tudja még minő okok miatt, keresik az alkalmat, hogy kiközösíthessék őt a főhercegi kebelzetből.

Erre pedig, ugy látszik, nem tálták kedvező alkalomnak a főherceg ur természetellenes hajlamait, hanem igenis kedvező alkalomnak tekintik azt a természetes vonzódást, melyet egy nő iránt érez. Lévéen a nő polgári származása. Igaz, hogy a matrózok és bakák sem voltak kékvértiek, sem fejedelmi sarjak, sem reichsonmittelbárok, de termékek sem voltak. A nő azonban termékeny lehet. Vérével befertőztethetné a Ház televéri tisztaságát. A beltenyésztés fonala megszakadna. Már pedig fődolog az Inzucht, ugy az emberről, mint a lovaknál, barmoknál, kutyáknál.

A hölgy szökése föltűnőbb. Jellemző, hogy a nőkésben levők testvérek. Egy apától, egy anyától származnak. A beltenyésztés tehát alaposan működik.

A hölgy, felesége a szász trónörökösének. Ot gyermeke van, harminczkétéves, szíve alatt hordja a hatodik gyermekét. Ezt a kis magzatot azzal gyanúsítják, hogy — kakuktojás a szász királyi fészkekben. A kakukot udvari nyelven ezuttal Gironnak hívják. Foglalkozására nézve nyelv-mester. Ha legalább huszár volna. De csak nyelv-mester.

Egyebet a dologról nem tudok. Mert a gyakran megismételt háziáristom és a nem ritkán megismételt pofozódás, a melyről szemfélyes hírlapok adnak hirt, ugy hiszem csak garnirungját képezik a sóbafőttnék.

De ennyit is elég tudni arra, hogy az ilyen esemény nem nagyon fokozza a nép monarchikus érzületét. Mert mégis csak bajos velem elhitetni, hogy nálunknál, kik szívtünk választottjait nem a matrózok és a bakák körében kerestük, különb legény volna Lipót Ferdinánd ur. És még nehezebb elhitetni a pol-

gári rétegek tisztos családanyáival, hogy ők alábbvaló teremtesek, mint Toskánai Lujza asszony, a ki megszegte esküjét, hűtlen lett a férjéhez, elhagyta őt kis gyermekét és egy francia nyelv-mesterrel ölelkezve kerül a világ szájára.

Az ilyen asszonyságot megbélyegzi a törvény is, a társadalom is. A bíbor nem óvja meg az ágy tisztaságát, ha a bíbor viselője beszenyezte azt. Sőt a fölt annal kirívóbb; annál messzebbre látszik; annál szégyenletesebb.

Ezekkel a brutális szerelmi regényekkel bánhatnának oda fönn a legmagasabb régiókban, több óvatossággal is. Főleg pedig ritkábban szeretnének ilyesmikkel foglalkozni. Mert mégis csak azért kiváló, hogy példát adjanak. Köszönöm az ilyen példát, de nem instálunk belőle. Az ilyen divatot kezdjük egybeütni. Erkölcsaink lazítására semmi szükségünk sincs. Tartsák meg maguknak az ilyen példaadást.

Ha fékezhetetlen a vérük, rejtsek el cselekedetüket. Elég szobája, folyosója, fülkéje, könyvtára, fegyvertára, képtára és egyéb buvó helye van a királyi palotáknak. Fajtalanságaikkal ne jöjjenek ki a nyilvánosság levegőjére. Ne kényszerítsenek arra, hogy a róluk szóló híreket leányaink elől eldugjuk. Ne szoktassák szemünket a prostitúció szemléléséhez.

Törvény, közjog, alkotmány, közfelfogás kiváltságos lényeknek tekintia a fejedelmi házak tagjait. Más törvények alatt élnek. Büntető bíráink kezét rájuk nem tehetnek. A végrehajtó nem alkalmazkodik nekik. Kenyérkereseti küzdelem nem teszi próbára jellemüket. Nekik az élet: mulatság. Bővölködnek a földi lét minden örömeiben.

Ezt nem önmaguknak köszönhetik, hanem a népeknek. A népek azon naiv, becstületes felfogásának, hogy egységük, összetartásuk, erejüket: összes érdekeiknek a fejedelmi házbán való kis-csucsosodásában vélik megtalálni.

Ezzel szemben a népek nem kívánnak egyebet, minthogy becsüljék meg magukat. Legyenek köteleességtudók. Tartsák meg a törvényeket. Ne adjanak rossz példát. Viseljük magukat úgy, hogy tisztellessük őket. Tartózkodjanak a botrányoktól. Legyenek szemérmesekek. Törvénytelen szerelmi históriáikat iparkodjanak legalább elrejtetni.

Bartha Miklós.

A katonai büntetőjog. Régóta érzett hiány a közös hadsereg intézményében a büntetőjog elavultsága egy anyagi, mint alaki tekintetben. Más testület azokkal a jogszabályokkal régen szakított volna, de a közös hadsereg annál föltékenyebben ragaszkodik azokhoz, talán éppen ódiságok miatt. A

közös hadügyminiszteriumban már elkészült a reformjavaslatok tervezete, de a tervezet oly hiányos, hogy nem is tekinthető büntetőjogi tervezetnek, hanem inkább bűnvádi perrendtartási tervezetnek, s az is olyan hiányos és a mai kornak kívánalmaival oly ellentétes elveket tartalmazó, hogy még alapul is alig szolgálhat a parlament tárgyalásaihoz. Az igazságügyminisztérium egy erre kiküldött bizottsága, melynek tagjai Töry miniszteri tanácsos, Balog Jenő egyetemi tanár és egy tábornok hadbíró, a honvédelmi minisztérium részéről, már letárgyalta a tervezetet, s véleményes jelentését már rég meg is küldte a magyar kormánynak, de éppen a sok hiány és téves intézkedésből az következtethető, hogy messze van még az az idő, amikor a katonai büntetőtörvénykönyv elkészül.

Kormányválság. Budapesti tudósítónk közlése szerint politikai és parlamenti körökben az a hír van elterjedve, hogy a kiegyezés körül olyan differenciák merültek fel, amely miatt mind a két miniszterelnöknek le kell mondani.

A kiegyezés.

Budapest, decz. 27.

Nincs remény!

Széll Kálmán miniszterelnök nem bizik abban, hogy a kiegyezés létrejön!

Ezt beszélték ma általános szabad-
 elvű politikai körökben. A magyar miniszterelnök nem sok reménnyel indul bécsi útjára. Jellemző erre nézve a félhivatalos köznyomatosok jelentése is, mely így hangzik:

Széll Kálmán miniszterelnök holnap délután Bécsbe utazik, a hol ismét szállodában fog megszállani. A miniszterelnök ezidei bécsi tartózkodására két nap van tervbe véve, mivel alkalmasint kedden este *Lambsdorff* gróf orosz külügyminiszter tiszteletre adandó udvari ebéden is részt fog venni. Szerdán reggelre Széll Kálmán miniszterelnök visszatér Budapestre, hogy részt vehessen a képviselőháznak aznap délelőtti 10 órákor tartandó ülésén, a melyen a miniszterelnök más javaslatokkal együtt a főrendiházi tagok összeférhetetlenségéről szóló javaslatot is benyújtani szándékozik.

Ebben a jelentésben az a feltűnő, hogy egy árva szót sem mond arról, mintha Széll a kiegyezési tárgyalások miatt megy Bécsbe. Pedig az utóbbi időben, valahányszor ilyen tárgyalások voltak, mindig olyasfélék jeleztek a félhivatalosok, hogy a miniszterelnök a kiegyezési tárgyalok befejezése végett megy Bécsbe.

Mélyen hallgat azonhivul a félhivatalos „Magyar Nemzet” a kiegyezési dolgokról. Holott a múlt héten hasonló alkalommal elég bőbeszédűen ismertette Széll újának a céljait. A mai közleménye így hangzik:

Széll Kálmán miniszterelnök, mint már említettük, holnap, vasárnap Bécsbe utazik, de onnan legkésőbb kedden ismét hazajár Budapestre, minthogy szerdán délelőtti a képviselőház — bár csak formális — ülést tart s azon a miniszterelnök jelen akar lenni.

Az ilyen jelek összevéve határozott utmutatást adnak arra, hogy a **kormány csakugyan nem reméli a kiegyezés létrejöttét.**

*

Körber mesterkedése.

Körber kitűnően kezeli a sajtót. Karácsonykor egész sortűzet adatott le az osztrák sajtóval Egész csomó lap irt arról, hogy miért nem kötheti meg az osztrák kormány a kiegyezést. Egyik cikik a prágai „Bohemia” című lapban jelent meg és egy államférfiaval a követkázóket mondatja:

— A tárgyalások most holt ponthoz jutottak. Az a kérdés: Mindig Ausztriának kell engednie, még akkor is, ha a kormány nem hiszi, hogy engednie kell? Elkerülhetetlen Ausztria veresége, ha a közös kormány a magyar befolyás súlyát növeli? — Ilyen kiegyezést nem fog kötni dr. Körber, még akkor sem, ha Ausztria kénytelen lesz vele. Körber e kénytelenség alól ki fogja vonni a maga személyét. A két tárgyaló fél közt levő vitás kérdése olyan, amelynél mindkét fél egyaránt jogában van. Ebből jett az a holt pont, mely három hónap óta leküzdhetetlen. Az osztrák parlamenti zavarának ohhez a kérdéshez semmi köze. Ha Széll a múlt alkalommal csakugyan az utolsó szót mondotta ki, akkor Körber dr. illetékes helyen elbocsátását fogja kérni.

Ha pedig kitör a válság, ez a válság a gazdasági dualizmus válsága lesz. A mai helyzet, melyben egyfelől gazdasági harc másfelől a politikai együvértartozóság jellemzi a két fél közötti viszonyt, tovább nem tartható fenn. *Új formákat kell keresni a két ország közti gazdasági viszony számára a politikai közösség érdekében pedig meg kell menteni mindent, ami a nagyhatalmi állás fenntartására megmentendő.*

Az elmaradt karácsonyfia.

A tisztviselők fizetése.

Az állami tisztviselőknek igazán fekete karácsonyt csinált az idén a kormány. A nagy kiegyezési „alkotások” középette elfeledkezett a pénzügyminiszter arról, hogy a tizezer számra menő tisztviselő várva várta a karácsonyi ajándékot: a fizetési törvény betervezését. De hát ez nem történt meg. Nem jutott idő. A javaslatok nem készülhetek el.

Mint most a Magyarország írja; A pénzügyminiszteriumban lázasan dolgoznak a törvényjavaslat legutolsó összeáll-

tásán. Az eddigi tervezetet a pénzügyminis-
 ter — mint közöltük — szétküldötte az egyes miniszteriumokhoz. A miniszterek a legutóbb tartott minisztertanácsban terjesztették elő utolsó észrevételeiket. Mintegy ötven kiválonal lett előadva, ez tette sür-
 gőssé a javaslat újabb átdolgozását. A javaslat az előirányzott összegnél körülbelül két millió koronával vesz többet fel a tisztviselői fizetések javítására, mint az tervezve volt. Ugy hogy az nem 16 millió, hanem 18 millió korona fog lenni. Ehhez jön még az államvasuti tisztviselők 1 millió 800 ezer koronája. Ugy hogy a végösszeg most már meg fogja közelíteni a 20 millió koronát. A legnagyobb összeget a kisebb javadalmasági tisztviselők és állami alkalmazottak fizetésjavítása veszi igénybe. A nagyobb tisztviselők fizetés emelésére aránylag kicsiny összeg fordítatik, de tekintettel arra, hogy 1899-ben ezek semmi javítást nem kaptak, a javaslat nem zárkozható el itt sem a fizetés-emelés elől. Az osztrák shéma nagyban és egészben be lett tartva. Sőt a tanári fizetéseknél az tul is lett lépve. A kisebb tisztviselőknél némilag alulmarad a magyar javaslat, de ezt azáltal fogja enyhíteni, hogy a törvény visszaható erővel bír és az eddig eltöltött szolgálati időt bizonyos mérvben be fogja számítani a tisztviselők fizetésének megállapításánál. A javaslatot csak újév után terjeszti a pénzügyminiszter a képviselőház elé.

LEVELEK.

◀

Tordai hírek.

Torda, decz. 28.

(A vigadó megnyitása. — Villanyvilágítás.)

Midőn Torda város a két épületet, nevezetesen a vigadót és pénzügyi palotát, melyek valóban minden tekintetben a mai igényeknek megfelelőek, létesítette, be akarta bizonyítani a nagyvilágnak, hogy felhagyott régi tradícióival és a modern fejlődés útjára tért. De a vigadó megnyitásával ismét olyan baklövészt csinált, melylyel nevéssé tessékette magát a nagy világ előtt. A vigadó karácsony napján teljesen elkészült, érte alatta azt is, hogy be lett butorozva. Ekkor mindenki kíváncsi volt arra, hogy miképpen fog végbemenni a megnyitása. Ugyanis szó volt arról, hogy a kolozsvári színtársulat érkezik városunkba és három estén át fog játszani, azonkívül egy költőt is fel fognak kérni egy prólog megírására. Szóval a mende-mondák után ítélvé, impozánsnak ígérkezett a megnyitás. E helyett ezelőtt néhány nappal nagy falragasok jelentek meg az utcásarkokon, melyeken Tóth István, a vigadó-vendéglő és kávéház bér-
 lője nagy hangon hirdette, hogy a vigadó dísztermét egy tea-estélyivel karácsony másodnapján fogja megnyitni. Meglehetősen vegyes publikum is gyűlt össze ez alkalomra, az ugnyezett „hotvölé” teljesen távol maradt. Hát nem nevésséges-e az, hogy egy ilyen nagyfontosságú épületet egy teastélylyel nyitnak meg. Tehát Tóth István ur

TÁRCZA.

Bartha Miklós — mint vezérczikkiró.

Dr. Kálmán Antal zentai ügyvéd, kinek közjog-történelmi művét („Bekics Gusztáv közjog- és történet-írása. Kritikai tanulmány. Irtá Kálmán Antal. Ára 7 korona. Megjelent Budapesten Révai és Salamon könyvnyomdájában.”) felségárulás miatt a főügyészség lefoglatta, elkobozta és betiltotta: cikket írt *Bartha Miklósról*, mint vezérczikkiróról. Érdekesnek tartjuk ezt a cikket olvasóinkkal annyival inkább közölni, mert dr. Kálmán, nem rég megjelent és azonnal elkobozott könyvével nemcsak föltűnést keltett, de egyszerre, minden előleges próbálgatások nélkül, a legelső rangú közjogi írók között foglalt megérdemelt helyet. A politika szempontjából vitakozhatnak az udvari czukrázók a fölött, hogy valjon helyes volt-e Ferencz József királyt olyan éles bonczéks alá venni, miként azt dr. Kálmán tette; de vitát nem tűrő igazság, hogy dr. Kálmán fejtegetései, ebben a 400 lapra terjedő könyvben, elejétől végig a legszigorubb tudományosság keretében mozognak és hogy ez a könyv, rendkívüli magas közjogi és történelmi színvonaláról soha egy sorban sem süllyed le a pamfletírodalom nivójára. Hogy dr. Kálmán a jogosult bírálat fegyvereit használta-e Ferencz József királyllyal szemben: azt majd az esküdtbírósg fogja eldönteni. De hogy könyve a magyar függetlenségi törekvések bibliája és közjogi irodalmunknak igaz drága gyöngye, a fölött vitakozni sem lehet. Érdekes tehát, hogy egy ilyen mélyen szántó tudós, miként ír Bartha Miklósról. Ciklike így hangzik:

En, aki aktív politikában részt nem veszek, így tehát bizonyos filozófiai nyugodtsággal nézhetem és mérlelhetem a magyar közelet nemzeti harczeit és harcosait: csak bámulni tudom ebben a harcban Bartha Miklósnak titáni erejét. Mert valamint a múlt század negyvenes éveiben az eszméknek azt a termelő forrongását amely középkori államéletünket átgáta s eredményül a 48-as törvényeket létrehozta — Kossuth hírlapí cikkei dobták nemzeti életünk áradatába: akként a mai hírlapírás alkotmányos műhelyeiben is Bartha Miklósnál tisztultabb felfogással senki sem halad azon az országuton, amelynek végén előbb-utóbb Magyarország teljes állami függetlenségét fogja a nemzet megtalálni. Ezt a nemzeti harcot Bartha Miklós már harmincz esztendeje vívja, vívja egy győngye tollal, amelyhez hasonlóval — Kossuth Lajos óta — senkism róttá a magyar hírlapírás rónamezejét. Ez a toll napról-napra, kopás nélkül írja a vezérczikkeket — még pedig a magyar hírlapírodalom legjobb vezérczikkeit. De miért legjobb vezérczikkeit — és milyennek kell lenni egy jó vezércziknek? Erre a kérdésre nem a sablonos irodalmi meghatározás, hanem az élet tapasztalatai szerint felelünk meg.

Minden újságolvasó embernek meg van többé-kevésbbé a maga kedvelt újsága, amelynek még beosztásához is annyira ragaszkodik, hogy míg megszokott újságát el nem olvassa: addig más újságból még jóízű sem tud olvasni. Annak még a híreit sem tartja olyan igaznak, mint a maga lapjának a híreit. Az újságot azonban tudni kell olvasni, hogy ne olvassunk el abból mindent — és mégis megtudjunk belőle mindent. Az olvasásnál első sorban mindig a feltűnőbb politi-

kai, vagy napi hírek érdekelnek bennünket s innen van, hogy megszokott lapunkat kézbe véve, először is futólagos szemlélt tartunk annak tartalma fölött, a csemegefalatokat kiválogatjuk s a nehezebben emészthető vezérczikkeket pedig többnyire a kanapé nyugalm helyén, a délutáni álom jótékony előmozdítására használjuk föl. Ezen leírásból már most önként következik a jó vezérczik. Annak t. i. olyannak kell lenni, hogy az a lap tartalma fölött való futólagos szemlelertást ne engedje meg, hanem a vezérczikkeknek már a bekezdése, az első mondata ragadja meg az olvasót úgy, hogy addig ne is fordítson a lapon, míg a vezérczikket gyönyörrel végig nem olvasta. Akkor jó tehát a vezérczik, ha az az olvasóknak a politikai és napi hírek iránt nyilvánuló kíváncsiságot legyőzi s az olvasót egy tapodtat sem eresztí tovább, vagyis a vezércziknek az olvasás „remek próbáját” kell kiállni.

És ebben lángeszű mester — Bartha Miklós.

Az országnak politikai, történelmi és nemzeti igazságait vezérczikkeikben mások is tállagatják föl, de az igazságnak olyan megkapó és meggyőző formájában senki ugy föl nem találja — mint Bartha Miklós. Ezek az igazságok nyomban behatolnak agyunkba, lelünkbe, szívtünkbe s ennek vérkeringésével testünknek minden porcikájába. Egy régi író, Kászonyi Dániel mondta az 1830-iki Kossuth Lajosról, hogy különösen azon tulajdonsággal bírt, hogy mindent amit mondott és állított, czáfolhatatlannak tűnt föl. Így vagyunk Bartha Miklós vezérczikkeivel is s hamarjában alig tudunk számot adni magunknak arról, hogy mi teszi ezt Barthánál: a stílusnak utánozhatatlan művészete-o,

Mindeneműi arany- és ezüst ékszerekben, china ezüst árú-
 ban, valamint zseb, fali, inga, ébresztő, asztali, dísz és seccsiós
 órákban. Színházi látesővekben szintén nagy választék.

Karácsonyi és újévi vásár!
Szepesvári Aladár
 órás és ékszerész
 Kolozsvárt, Wesszelényi Miklós-u 11. sz.

Valódi Edison-féle Sandard phonographok
 egyedüli elárusító helye
Omega óra és ékszer javítási műterem.

Kosza Lajos zenekara hangjai mellett ezen szavakkal nyitotta meg a vigadót: „Tisztelet uraim és hölgyeim, a vígadó dísztermet ezen-nel megnyitottam nyilvánítom.” Erre a jelen levő vendégek általános szűrésülgetés közben ezen kijelentést tudomásul vették. Mi pedig, kik egy impozáns megnyitásra számítottunk, volens nolens bele kell nyugodnunk abba, hogy a vígadó meg van nyitva.

Polgármester, tanács mitem törődtek a megnyitással. Persze a sokféle hivatal le-foglal minden időt s a tanácsos urak öregek már arra, hogy esetleg még tánczra perdüljenek. Így tehát szabad kezét engedtek a vendéglőnek, ki büszkén mondhatja azt, hogy a vígadót én nyitottam meg. Valahol csak olvassák e hirt, kaczajra fakadnak, de a mi mosolyunkba egy kis bosszúság is vegyül. Különb, mint hirlik, ezen a farsangon sok dáródó lesz az új vígadóban. De mit érnek ezek, ha a vígadót így nyitották meg.

A halványan pislogó petróleumlámpák, melyeknek megfőtésével a lámpagyújtók oly takarékosan, jobban mondva fősvényen jártak el és a melyeket a kalendáriumban jelzett hold járása szerint igazítottak, alkonya bekövetkezett, helyet csinálva egy modern világításnak, a villanynak. Pár hét óta egyelőre a Főtéren és a Kossuth-téren villanylámpák égnek, nagy büszkeségére a tor-daiaknak. A város, midőn a villanytelepet létesítette, bizonyos aggodalmakkal nézett a jövő elébe, de kellemesen csalódott. Ugyanis annyian jelentkeztek a villanyvilágítás bevezetésére, hogy nemcsak egy dinamó-gép felállításra válik szükségessé. Különb, a kereskedők egymás után vezették be üz-leteikbe a villanyt, de már privátlakásokba is be van vezetve. Ilyen kitátásokkal pár év múlva egy nagy villanytelep felállítása fog szükségessé válni, mely az Aranyoson fog létesülni, hogy az egész várost lássa el villanyval. Tehát haladunk!

Aligai.

A paedagogiai kör. — Esküvő. — Kántorválasztás. — A rom. kath. fő-gyinasium.

Kézdi-Vásárhely, decz. 26.

A „kézdivásárhelyi paedagogiai kör” a napokban választmányi ülést tartott Hassák Vidor elnök elnöklése mellett. Az ülés a rendes évi közgyűlést január havára tűzte ki. Egyben elhatározták, hogy az újévtől kezdve megkezdik a szabad lyceumi előadások sorozatát, a mitől sokat remélnek a széklepny művelődése érdekében.

Dr. Balogh Vendel, kézdivásárhelyi tekintélyes ügyvéd, a függetlenségi párt agilis tagja a napokban tartotta esküvőjét Novák Elíz kisasszonnyal, Novák Sándor kedves és művelt leányával.

Rácz N. Jánost, a kézdivásárhelyi hit-község kiváló zenei képzettségű fiatal kán-torát a napokban Nagykanizsán egyhangu-lag megválasztották kántorrá. A jeles ének-vezér távozását Kézdivásárhelyt nagyon sajnálják.

A kézdivásárhelyi r. kath. főgyinasium-naziumnak, a hol ez iskolai évben nyílt meg a nyolczadik osztály, a miniszter megadta a nyilvánossági jogot.

A drezdai botrány.

Ujabb részletek.

A Chemnitzer Alg. Zeitung szerkesztő-jének alkalma volt a szász trónörökösével beszélnie. Lujza herceggasszony egy óra hosszat társalgott a szerkesztővel s kimeri-tően beszélt el a legutóbbi napok esemé-nyeit elhatározásának okait és előzményeit. A trónörökösén mélyen megindulva mondot-a, hogy *őszintén szereti Gíront s nem cse-lekedhetett másképpen.* Nem élhetett to-vább férjével, akinek természete és jelleme annyira különbözött az övétől. Lujza her-czeg asszony megerősített, hogy sokéski-tért csakugyan jóelőre megmondta és elő-készítette. Ami a jövőjét illeti, reméli, hogy

a működése is nyom nélkül enyészik el ott, ahol Bartha Miklós mindenkoron maradóan mély történeti vágásokat hagy hátra szent-séges életcélunk: az ország függetlenségé-nek az eléréséhez.

Dr. Kalmár Antal.

A Leslie modelje.

A Gillian szerzőjétől.

Angolból fordította: AMICA.

(Folytatás.)

(15.)

VI.

— Gyermek, soh'se törődj az idősebbik ladyval. Ki az a leány — az a nagyon szép leány, aki vele van? —

— És sir Jakob ismét egy vizsgálódó te-kintetét vetett Zillára.

— Nem tudom. Azt hiszem a leánya.

— A leánya? Ej bolondság! Ne mond nekem, hogy az a leány ugyan abból a faj-ból való, melyből a másik! — mondá sir Jakob gunyos nevetéssel.

Több kérdést nem intézett az egész uton, míg haza mentek nagyon hallgatag volt. Midőn villás reggelizés csengettek, nem jelent meg Cecil, a könyvtárba ment, hogy fel keresse az asztal előtt ülve találta, fe-jét a két kezére támasztva, egy előtte fekvő kis arcképre nézett.

Mielőtt a bátyja beléptét észrevette; Ceciline ideje volt meglátni, hogy az egy nagyon szép barna leány arcképe volt, ki-nek korom fekete haja között apró arany pénzék voltak fűzve, fejtől és a válláról egy piros shawl csüngött le. Cecil egy pil-lanatig habozott, nem tudva, hogy bátyjá-nak a merengését habzass-e vagy nem. Hirtelen észbe jutott, hogy egyszer, évekkel ezelőtt hallotta, hogy a sir Jakob életé-ben volt egy román — hogy az egy szép Spanyol leányban, aki őt megcsalta vagy el-hagyta, vagy akit ő csalt meg és hagyott el, szerelmes volt.

mégis sikerülni fog elválnia férjétől s akkor aztán férjhez megy Gíronhoz. A trónörökös-né azzal végezte, hogy gyermekeit nem sa-kihathatják el tőle örökre s bizik benne, hogy időnként láthatni fogja őket.

A renuncziáció.

A Neues Weiner Tagblatt arról érte-sül, hogy Lipót Ferdinánd főherceg nem volt rábírható a renuncziáció aláírására. A renuncziáció ugyanis tartalmazza az örökös-sédségi igényekről való lemondást is, a fő-hercegre pedig kerekén kijelentette, hogy e jogáról nem hajlandó lemondani, mert ezen-tul is számot tart arra, hogy atyja vagy-onából a reá eső részt megkapja.

Hir szerint a toscánai nagyhercegre az utóbbi napokban megváltoztatva végrende-le-tét s Lipót Ferdinánd főherceget kitagadta. A nagyhercegre végrendeletében részletesen megokolta ezt az elhatározását.

A dispensáció.

Rómából megbízható forrásból közlik, hogy a pápa már régóta aggodalmat táplál, valahányszor dispensációt kértek s a pápa el is tókélve, hogy ezental nem *adja meg a dispensációt*, mert meggyőződése, hogy a katolikus uralkodóházak tagjainak közeli rokonsága következtében az összeházasodás révén a dinasztiaik elsatnyulnak.

Adamovich Vilma.

Adamovich Vilmaól egy brüni ismert nevű ügyvéd, aki régebben az osztrák tör-vényszékeknél Lipót Ferdinánd főherceget képviselte egy ellene támasztott próbén a következőket közli:

Mielőtt Lipót Ferdinánd főhercegre Ada-movich Vilma megismerte, s rendkívüli szép leány egy meyerhof-utczai hírhedt mulató-helyen volt. Itt találkoztak vele a főhercegre. Egy napon Adamovich Vilma egy detektiv a rendőrségre kísért, az anyját pedig fel-szólították, hogy a rendőrségen átvetheti leá-nyát. Ez meg is történt.

Hat év előtt Lipót Ferdinánd főher-czegnek viszonya volt egy Pelikán nevű lányal, aki békés uton akart magának és gyermekének a főhercegtől tartásdíjat kies-zik-közölni; végre is ügyvéd által bepereltette a főherceget s a törvényszék havi 30 forint tartásdíjat ítelt meg. Nagyobb összegre nem lehetett kötelezni Lipót Ferdinánd főherce-gre, mert ügyvédje kinyilatkoztatta, hogy a főhercegre vagyoni viszonyai többet nem engednek meg.

A kaszánya titkai.

Eltűnt önkéntes.

Trient-ből, Dél-Tirolból épp annyira misztikus, mint megdöbbentő hirt jelentenek. A 2. császár vadászerez egy magyar önkén-tese, előkelő uri család tagja, eltűnt a vár-tárról, ahova éjfélok kiállították s teljesen nyoma vészett. A *Dos Trento* erőd, ahol a rejtélyes dolog történt, a modern technika minden raffiniájával megerősített hely, hat-szorosan el van zárva, úgy hogy onnan a szökés kizártnak tekinthető. Egyik oldalról, a folyó felől azonban — igaz, hogy életve-szélylyel — megközelíthető. S alaposnak lát-szik az a föltevés, amit ennek az olasz határ-széli városnak kétségbeesztően zavaros társá-dalmi és politikai viszonyai csak támogatnak, hogy a szerencsétlen magyar fiú **orgyilkos kéz áldozata lett.**

A titokzatos esetről a következőket írják:

December 17-éről virradó éjjel a 2. császár vadászerez önkéntes iskolája telje-sítette az őrszolgálatot. Minden két órában felváltva négy-négy önkéntes ment ki posztra, ahova a katonai szabályok szerint az őrp-arancsnok altiszet vezette ki őket. Éjfélt után 1 órakor a *Dos Trento* erőd déli sarkán *Bánhidgy* Zoltán önkéntes vette át az őrszol-gálatot.

Az őrp-arancsnok az önkéntest, aki ka-tonai szolgálatideje óta most volt először őrségen, kitanított sulyos szolgálatra rée-le-tel felől. Megmagyarázta neki, hogy a fe-gy-erét csak a végszükség esetén használhatja, azonban kivételként megteheti már most a Manlichert, mert a *Dos Trento* posztja ve-szélyes s **alig mulik el esztendő, hogy orgyilkos olasz kéz el ne pusztítaná onnét az őrtálló katonát.**

Hogy miért? Ki látta a gyűlölettel liheg emberek szívébe?

— Cecil, a bátyja jelleméről ítélve, ha-landóbb volt azt gondolni, hogy az utolsó állítás volt a valószínűbb. De kaland és sir Jakob, oly teljesen összeférhetetlennek lát-szott előtte.

— Amit elhatározta egy szót sem hin-ni e történetből.

Azonban most, midőn a bátyja látogatott arczára, a félig eltakart arcképre nézett le-hetségesnek kezdte gondolni, hogy a törté-net igaz és hogy az azon reggel a templom-ban látott fiatal barna szépségnek az arca fájdalmas emlékeket ébresztett fel a sir Ja-kab lelkeben.

— Inkább látszott spanyol leánynak, mint angolnak — gondola Cecil, amint ha-bozott.

Ekkor sir Jakob felnézett. Észrevette a jelenléte s a szokott nyers modorában néz-ver rá azt kérdezte, hogy mit akar.

— Csak azt akartam bátyámmal tudat-ni, hogy rég csengettek és a villás reggeli várakozik.

— Hadd várjon, míg én készen vagyok. viszonzá sir Jakob bosszusan.

Midőn Cecil megfordult, hogy a szobá-ból távozzék és kezét az ajtó kilincste tette a bátyja ismét megszólalt.

— Cecil, ne várakozz reám. Ma nem fogok villás reggelizni — mondá,

— Bátyám, küldjek ide valamit? szó-lott Cecil szeliden.

— Nem, már mondtam, hogy nem kell semmi tedd be az ajtót magad után, rivalt rá sir Jakob.

Cecil könnyű szívvel ment villásregge-lizni és azt csak annál jobban élvezte, hogy a vele rendszeren szembe ülő szigorú arczo-t nem látta.

Ebéd idejéig nem látta ismét a bátyját. Ekkor az öreg ur nem nagyon hallgatag, szórakozott volt, keveset evett és többet ivott mint rendszeren. Egy különös kifejezés volt az arczán és a szemeiben, hogy Cecil egy kisse megijjedt.

Bánhidgy Zoltán a sötét, zivataros éjsza-kában át is vette az őrséget. Mikor azonban éjfélt átán 3 órakor az őrp-arancsnok fel akarta váltani, az *önkéntesnek nyoma* sem volt. Az őrp-arancsnok előbb maga kereste, aztán alarm-ot fújtatt, az egész készenlét az inspekcziós hadnagygyal az éln kutatót az elvesztett önkéntes után azonban eredmén-ytelenül. Az óriási kapuk lakatai érintetlenek voltak, csak az Adige partjához vezető, nyak-törőn meredek szirteteket borító havon voltak friss lábnyomok kivehetők. Három különböz-láb nyoma, de ezek közül *egyik sem felett meg Bánhidgy bakancsa méreteinek.*

A katonai hatóság a legnagyobb titok-ban szigorú nyomozást kezdett meg, de a siker *legcsekélyebb jele nélkül.* Arra, hogy Bánhidgy desertált volna, meg csak nem is gondolnak, mert egyike volt az önkéntes-iskola legszorgalmasabb katonáinak, a ki többször kijelentette, hogy aktiváltatja ma-gát, mert nagyon tetszik neki a katonaelet. Így nem marad más föltevés, mint hogy meggyilkolták.

Bánhidgy Zoltán *Zolyom-Brezóban* szü-lettet, előkelő uricsalád tagja s az erdész-mérnöki diploma megszerzése után vonult be katonai kötelezettsége teljesítésére. Na-gyon csöndes, szerény fiatalember volt, a nyugdót és disztngvált modorával a felebb-váloának s a társainak egyformán megnyerte a szeretetét.

Pidol báró ezredes, a 2. császár vadász-erzed parancsnoka értesítette már magyar-orzsági rokonnait arról, hogy Bánhidgy Zo-ltánnak nyoma vészett. Hogy hová, merre voltaképpen arról nem tudott felvilágosítást adni.

Szózat a magyar szőlőbirtokosokhoz.

A teljes megsemmisülés veszélyéből szerencsésen megmenekült hazánk szőlőmü-velése, a filloxera által elpusztított szőlőpar-lagok nagy része felújítottak és tizezernyi holdját a sivar természetlen homokterületek-nek is meghódítottuk ezen legintenzivebb gazdasági ágnek.

Mennyi fáradság, mily áldozatkészség, mily rendíthetetlen hit egy szebb jövőbe tette ezt csak lehetővé!

Gazdáink vagyonuk romjait, hitelök végső megfizetését fektették bele, hogy ismét talpra állítsák szőlőművelésünket és visszahódítsák régi feledékenységé merült jó hírnevét a ma-gyar borknak, a magyar szőlőnek.

És most, midőn a befektetett tőkék-nek és a ráfordított munkának jevedelmezni kellene, azt tapasztaljuk, hogy a borárak egyre esnek, a csemege-szőlő tulprodukczió-val küzd, a fogyasztás egyre csökken és ki-vitelünket megteremteni nem vagyunk kép-telenek, hanem még a legelkeseredettebb harozt kell folytatnunk, hogy az olasz bort, a török szőlőt, a görög szőlőt, a görög ma-szolat és mindenféle cognacot, pezsgőt ha-zánktól kiszoríthassunk.

Reformálni kell a boraladót, a borpá-linka utáni illetekeket, az agrárkölcseont, is-tápolni kell a pincoze- és szőlőbértekesíté szö-vekezeteket, szereznünk a borárv-réseket, a fővárosban állandó borvásárt berendeznünk, minden tőlünk telhető eszközzel előmozdita-nunk a borforgasztást és csökkentenünk a termelési költségeket, ha azt akarjuk, hogy az a 700 millió korona, mily értéket a ma-gyar szőlők képviselnek, jevedelmezen és kétségbeesett termelőink szőlőik kivágása után vándorbotot ne vegyenek kezökbe.

Óriási feladatok várnak megoldásra, me-lyek azonban az egyesek, vagy a kevesek ereje sokszorosán felülhaladják.

Össze kell állaniok mindazoknak, akik a magyar szőlőművelés-keserves állapotát nem csak érzi, de segíteni is akarnak rajta, akik nem csak keseregni, de akarni is tudnak.

Szervezkednünk kell, mert a tetteknek ideje elérkezett!

A Pozsonyban f. évi szeptember havá-ban lezajlott II. országos szőlészeti és borá-szati kongresszus teljes nyíltsággal és a részt-vevő tagok százáinak élénk helyeslése mel-lett tartat fel mindazokat a bajokat, melyek hazánk szőlőművelését sújtják, és melyeknek nagy részét már rég sikerrel leküzdhetjük volna, ha idejében összeállunk és az egyes-ülésben rejő erőtt felhasználjuk tettek vég-hezvitelére.

Később, midőn Cecil a szalonban volt, a bátyja odament hozzá és azon rendeleté által, hogy a következő napon tegyen látog-tást Moorgroveba, ugyancsak bámulatba ejtette. Ez egészen új dolog volt. Mert sir Jakob rendszeren ignorálta azokat, a kik a szomszédságba jöttek. Ő csak nagyon kevés családhoz járt és leginkább olyanokhoz, kiket egész életében ősmert.

Ez a rendelet annyira meglepte Cecil-t, hogy elvette a lélegzetét. Lihgett, mire a Squire rá kiáltott, hogy ne csináljon olyan arczo-t, mintha megbolondult volna.

— Moorgroveba menjek? Azokhoz az idegen ladykhoz? — mondá a leány, midőn annyira magához jött, hogy beszélni tádott.

— Igen, azokhoz az idegen ladykhoz. Meg fogod őket látogatni és midőn vissza-adják a látogatásodat, ebédre hívjuk őket. Okom van rá, hogy ezt tegyem — válaszola sir Jakob.

A következő nap délutánján Cecil Moorgroveba ment, de a lady nem voltak otthon és azon csak sajnálkozását tudta ki-fejezni, azt remélve, hogy ő szerencsésebb lesz, midőn azok visszaadják a látogatását.

Cecil otthon volt és egyedül, midőn néhány nap múlva Allisonné és Zillát beje-lentették. Nagyon szívesen fogadta azokat, ára-meg-adhatatlan finom porcellán szészek-ből pompás teát adott nekik Zilla félve és remegve kezelte az övét. Örült midőn azt észbe-gben az ezüst tárczára tették. Cecil saj-nálta, hogy bátyja nem volt otthon és meg-mutatta nekik a virágházakat.

Néhány nap múlva a látogatást ebédre való meghívás követte, melyen a vikárius és a felesége, a doktor és egy segéd lelkes szintén jelen voltak. Ezen este Zilla nagyon szép volt. Halvány sárga selyem ruhába volt öltözve piros virágokkal a kebléhez tűzve. Ugy látszott, mintha sir Jakob nem tudná az ő arczáról a szemét levenni. A Squire Allisonné vezette be az ebédhez, de ezen udvariasságon kívül nem sok figyelmet for-dított rá. Oly merőn nézte Zillát, oly mohón

Ennek az óriási gazdátársadalomnak, mely Magyarországon szőlőműveléssel foglal-kozik, (hozzávetőleges számítás szerint 4—500 ezer ember!) még a mai napig nem volt or-szágos szervezete, mely kellő sulylyal és meg-felelő anyagi eszközökkel küzdött volna az összesség érdekeiért.

Innen a bajok halmaza, innen a tehe-tetlenség minden veszedelemmel szemben.

Ezen a rég érzett hiányon az öntudatra ébredt szőlőbirtokosok Pozsonyban egybe-gyűlt képviselte, végre segíteni kívánt: megalkotta a „Magyar Szőlősgazdák Orszá-gos Egyesületé”-t, mely zászlója köré kívánja gyűjteni mindozokat, akik a magyar bor régi hírneve, a szőlőművelés rehabilitása, a ré-góta tírt sörélmek megszüntetése, a birtokos osztály jóléte érdekében cseldkedni is akarnak.

Az egyesület évi tagsági díja oly cse-kély, (évi 8 kor.) hogy e tekintetben a leg-olcsóbb az összes országos egyesületek közt. Módot kell nyújtani, hogy ne csak azok lép-hessenek be a szőlősgazdák együletébe, akik ez elől bármi ókál fogva ki nem térhetnek, hanem arra is, hogy a magyar intelligens szőlőtermelő közönség teljes számban írat-kozhassék be a tagok között.

Nagygyá, hatalmassá, akcióképesé csak akkor lesz az egyesület, ha az rövide-sen több ezer tagot számlál és nincs az a legutolsó szőlőtermelő község, melyekben az egyetnek néhány képviselője ne lakjék. Ne várjuk, hogy előbb hadd léphessenek be mások és a felmutatott eredmény legyen döntő a mi magatartásunkra nézve, hanem lépünk be azonnal és valamennyien, akik hazánk szőlőtermelésének felvirágzását kíván-juk és a kiknek anyagi érdekei azzal össze-szővődtek.

Tagsági belépési nyilatkozatokat, tag-gyűjtő leveket, részletes alapszabályokat bár-kinek kívánatra küld és minden tudakozó-dásra felvilágosítást ad az egyesület igazga-tósága (Budapest, IX. ker., 1161-ut 25.)

Az egyesület választmányi nevében: gr. Zselénkszi Róber orsz. képviselő, br. Bohus László főrendiházi tag, Baross Károly, dr. Bernáth Béla, Hertelendi Ferencz, orsz. képviselő, alelnökök. Dr. Druoker Jenő, Dr. Kövessi Ferencz, igazgató. titkár.

SZÍNHÁZ.

Postásfű és hűga. Nyári darabnak is üres, szertelen és tulzolt, s most, hogy — egyébb híján — bevonultatták a téli színház repertoárjába: a közönség nagy el-nézésel fogadta. Szívesen tapsolták a széles-kedvű, ötletes szereplőket; főkép *Kassait* és ügyes partnerét *Szabó* Mariskát. — Tegnap délután a *Rozsdlyi malom* ment szép számu publikum előtt meglehetősen előadásban. — Este *Bukow*, a *székelyek hóhéra* vonzott majdnem telt házat. Szakács, Szentgyörgyi, Tólvölgyi, Laczkó, Szabó Mariska, Dezséri, Tompa váltak ki az ensemből.

A doktor ur. Molnár Ferencz sikert aratott bohózatából naponként folynak a próbák. A pnteken bemutatóra kerülő bohózat czim-szerépet Mátrai játsza. De kitűnő szerepük lesz a darabban Kassainak, Pappnak és Dezsérinek is. A bohózat egyik legkiválóbb alakját, egy budapesti betörtő Megeyeri igazgató játsza. A hölgyek közül T. Halmi Margit, Váradiné és Hegedűs Szeráfin jutottak jó szerepekhez.

II. Rákóczi Ferencz fogságával Szigeti történelmi drámájának előadásával kez-dik meg csütörtökön este az új évet.

A csókon szerzett vőlegény csüt-örtökön délután kerül színe Szabó Mariskával a fő női szerepben.

A szevillai borbély, Rossini operája holnap páratlan számu bérletben kerül színe a rendes szereposztással.

Mascagni kudareza. Mascagninak és operatársulatának amerikai vállalkozása, mint ismeretes, teljes kudarczsal végződött. A vál-lalkozásnak egy művészi, mint anyagi része teljesen csőddel végződött, úgy hogy a csikágoi olasz konzulátus volt kénytelen utiköltséggel ellátni a társulat tagjait, hogy visszatérhessenek Olaszországba. Mascagni maga tízezer dollár vesztéséget szenvedett.

hallgatta, midőn az a segéd lelkeshez az olasz városokról beszélt, hogy Allisonné titok-ban azon kezdett csudálkozni, ha vajjon Zilla hódítást tett e.

— Sir Jakob olyan öreg, hogy a nagy-ajja lehetne, de úgy látszik, hogy férfiak soha sem gondolják, hogy az valamit hatá-roz, ámbár elég készek gunyolódni, ha egy asszony egy magánál valamivel fiatalabb férfira jó szemmel néz! — gondola magában. Milyen éles figyelemmel nézi azt a gyer-meket!

Miután az asszonyok az ebédől ki-jöttek, a férfiak nem maradtak hosszasan az asztal mellett. Az igazat megvallva, a Squire nem volt jó hangulatban, tehát mindnyájan örültek, midőn ő azt inditványozta, hogy menjenek a szalonba az asszonyokhoz. Zilla énekel, midőn a férfiak a szobába léptek; sir Jakob a zongorához közeledett és ott állott míg a leány a dalt bevégezte. Ekkor, miután azt megköszönte azt mondta —

— Allison kisasszony, Cecil azt mondja, hogy maga szereti a képeket. Nekem van egy vagy két remek képem — azok az én kedvenceim és azokat nem mutatom meg mindenkinek — egy másik szobában van-nak. De magának szeretném megmutatni.

Zilla kedvesen mosolygott rá.

— Nagyon szeretném azokat látni; de sir Jakob ne szőlítson engem Allison kisasz-szonynak. Garcia Zilla a nevem.

Sir Jakob alig észrevehetőleg megráz-kodott és Zilla azt képzelte, hogy arczszíne kisse változott és hogy élesen harapott az alsó ajakába.

— Tehát maga nem az Allisonné leá-nya? — mondá. Cecil oly halkan beszélt, hogy nem értett meg a maga nevét, mid-őn nekem bemutatta.

— Én csak az Allisonné társalgónéja vagyok — válaszola Zilla. Ámbár ő olyan jó hozzám és úgy bánik velem mintha édes leá-nya volnék.

(Folyt. következik.)

Olvasóinkhoz!

24-ik

évfolyamába lép az

„ELLENZÉK“

az új évvel.

E szép időt, hogy megértük, kö-szönhetjük *első sorban* azon programnak, a melyben szent fogadást tettünk, hogy

Magyarország függetlenségeért

soha meg nem szűnünk munkálni, és *másod sorban* olvasóink erkölcsi és anyagi támogatásának, a melyekkel immár *huszonhárom esztendő* óta szí-vesek voltak megajándékozni.

Most, a **huszonnegyedik** év küszöbén is csak arra kérjük olvasóinkat, segítsenek meg a jövőben is, hogy

Magyarország függetlenségeért

továbbra is azokkal a nemes fegyve-rekkel küzdhesünk, a melyeket a haza iránti szent kötelesség és igaz meg-győződés irányított mindig.

Nagyhangu ígéretek nem teszünk. Elég, ha egyszerűen utalunk arra, hogy lapunkat *megnagyobbítottuk* és minden rovatát igyekszünk *változatossá tenni.*

Az előfizetési feltételek == maradnak a régiek:

Egész évre 32 K.

Félévre 16 K.

Negyed évre 8 K.

Egy hórá 3 K.

Előfizetni lehet bármely naptól kezdve.

MINDENFÉLE.

— decz. 29.

Csak egy jelölt volt *Tandés* József gyógyszerész. Reá beadtak 154 szavazatot. Tehát egyhangulag választották meg, a mi nagy ritkaság.

E választásnál a választónévjegyzéke még pongyolábban volt össze állítva, mint a hídelvei körülletben. Itt nemcsak egyes háztulajdonosokat hagytak ki, hanem egész utcák és város részek választóit. Kihagyták például teljesen a Rózsa, Kötő és Mester utcákat. Eltűntették a listából egész Monostor összes választóit.

Az élők szavazó jegyeire azt írták, hogy meghalt, vagy pedig igen távol lakik, nem kézbeshető. A halottakat lehívták szavazni sőt Hirschfeld Lajos elhalt képviselő részére is állították ki szavazó jegyet.

A ki 3 és fél év óta nem lakik a kerületben, ott szavaztatták le, ellenben a benn lakóknak szavazati jogot nem adtak.

E rendetlenségek miatt a városi közgyűlésben interpellálni fognak.

— **Az adóhivatal újévi gratulációja.** Ezer meg ezerszámra hordják a kolozsvári városi adóhivatal kézbesítői

az „Értesítés”-t.

hogy a kik adóhatalálékban vannak, azoknak lefoglalt ingóságai már a jövő hónap első napjaiban elfognak árvereztetni a Hunyadi téren.

Az adóhivatal ez újévi gratulációja nagy elkeseredést keltett az adófizető polgárság körében, mert eddig legalább adtak **időhaladékokat** a polgárságnak a pénz előteremtésére. De most, azzal az indokollással, hogy *miniszteri biztos vizsgál* az adóhivatalnál, nincs senki részére *pardon*, s keservebb új esztendője aligha volt a kolozsvári adófizető polgárságnak, mint a milyenre most, ilyen körülmények között kilátása van.

Nem akarunk az adófizetés ellen izgatni, mert azt jól tudja mindenki velünk együtt, hogy ez alól senkinek vonhatja ki magát, de azt határozottan megkívánhatjuk, hogy ne alkalmazzanak olyan drákoit szigort a behajtás körül, mint a milyenre jelenleg készülnek.

Azért igen kérjük Szvacsina Géza polgármester urat, tekintsen be a városi adóhivatalba s világosítsa fel ugy a miniszteri biztos, mint a többi urakat, hogy a mai nyomorúság viszonyok között kevés ember dicsekedhetik telt tárczával s ha **időhaladékokat** nem adnak a befizetésre, sok embert **koldusbotra** juttatnak. Ezt pedig talán még Lukács László pénzügyminiszter sem kívánja.

— **A „Karácsonyi Bazár”** összes bevételé 2338 kor. 66 fillér, kiadása 591 kor. 70 fillér, marad tiszta bevétel: 1746 korona 97 fillér.

A rendező bizottság hálás köszönetet szavaz mindazon urhölgyeknek és uraknak, kik a hangversenyen részt vettek: u. m. Gergely Giza, Garzó Adél, Halmi Margit, Hajdu Istvánné, Herbst Matild, Kiss Mariska, Kassai Károlyné, Nagy Józsa, Némethi Lenke, Somlyai Anna, Tarring Florenczné, Jankó Abigél és Jakobi Emma urhölgyeknek. Bartha Jenő, Csorba Dező, Deák Mihály, Gaal Jenő, Horváth Győző, Hochbauer László, Kassay Károly, Kunoz Aladár, Laskai Dénes, Pataky Dénes, Reffy Lajos, Rosenberger Aladár, Szabó György, Szondi István, Tribusz Gábor uraknak. Továbbá a kik a teremben működtek: Boér Rózika, Csákány Irma, Csengeri Piroksa, Fodor nővérek, Havas Sándorka, Hangai Margit, Br. Kemény Róza, Kiss Margit, Klupáthi Iza, Krausz Sándorné, Krausz Dora, Koleszár Minta, Lengyel Hedvig, Mihály Józsefné, Nagy Pálma, Péterffy Alice, Polez Rózika, Szenyei k. a., Török Anna, Urányi Mariska, Veres Eliz. — Fogadják mind hálás köszönetünket — valamint a nagy közönség, mely a nemes czél érdekében segédkeztek és áldozat készségükkel hozzájárultak a sikerhez.

A rendező bizottság nevében: Br. Bánffy Ernőné r. elnök.

— **Adomány a siketnéma intézet javára.** Deési Albert m.-szepori nagybirtokos, vármegyei bizottsági tag 100 K. adományt küldött Kossuth Lajos 100-ik születésnapjának emlékére. Fogadják a nemes szívű adakozó ezton i: az intézet felügyelőbizottságának s a szerencsétlen siketnéma gyermekek hálás köszönetét.

— **Honi ipar.** Az Erdélyi iparpártoló Szövetség felszólította a Kolozsvári Kereskedelmi- és Iparkamara területén levő 75 nagyobb gyárost és vállalkozót, hogy a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségébe belépni sziveskedjenek. A felszólításra a kitűzött határidőig hárman jelentkeztek. Minthogy pedig egy fiók alakításához 10 tagra van szükség, ily formán a fiók aligha fog megalakulni. Az Erdélyi Iparpártoló Szövetség elnöksége még ezen az uton kéri a belépést folyó év végéig kiterjesztvén a határidőt.

— **Ingyen kenyér és fura** beérkezett adományok: A kolozsvári ipari szakiskola tanszéklete 10 K. Dr. Orendt Gyuláné 5 K. B. Bak Lajos gyűjtése: B. Bak Lajos 20 K. B. Bak Lajosné 10 K. B. Bak Bálint 1 K. B. Bak Sándor 1 K. B. Bak Imre 1 K. Összesen 33 K. Gróf Wass Ottilia 10 K. Réti Sándor ruharaktárától 15 drb. kalap. Fogadják a nemeslelkű adakozók a szegények nevében hálás köszönetünket. A bizottság.

— **Helyreigazítás.** Vettük a következő sorokat:

Az „Ellenzék” dec. 27-iki száma azt a szerkesztési igazságot hozza, hogy az unitáriusok imnapjait istentiszteleteiről nem közölhetik a szerkesztőség sornodát, mert kérésre sem küldték be. Engedje meg az igen tisztelt szerkesztő, ur kinyilatkoztatnom, hogy ily kérés az alkalommal egyáltalán nem intéztetett illetékes hivatalunkhoz. Kolozsvár, 1902. dec. 25. Kiváló tisztelettel: Péterfi Dénes unitárius pap.

E sorokra megjegyezzük, hogy telefonon intézett megkeresésünk, nem közöltetett a nagytiszteltet ural.

— **Megmérgezett osztrák czukrok.** Az osztrák testét, lelkét megmérgezi a magyarnak ipari készítményeivel.

Csinál mérges anyaggal czukorkákat, a mitől beteg lesz a gyerek teste. A bonbo-

nokra verseket ír, a mi lelkét butítja azoknak, a kik azokat olvassák s vérig bosszantja a magyart az a szomorú tapasztalat, hogy akadnak kereskedők, a kik elkerülik a magyar czukorkagyárakat csak azért, hogy az osztrák zsebekbe szállíthassák pénzünket.

Azokból a végtelen ostobasággal, nyelvtani hibákkal telis-tele töltött vessorokból, a melyek a czukorkákkai árulatnak, hármat ide nyomtatunk:

I-ső osztrák zöngemény.

„Ajkiid virági szebbek mint rozsa libora
És csökjaid, édesebbek mint a Tokej borrh.”

(Ime, az osztrák poeta tokaji borunkat is ismeri.)

II-ik osztrák zöngemény.

„A ki vitéz sebeit, ki juhász jubait veszt számba.”

(Az osztrák sógor pedig a mi piczulánkat veszi számba s a markába nevet, hogy ily ostobaságokért neki pénzzel adozunk.)

III-ik osztrák zöngemény.

„Roemni dolgozban rendet tarts, hogy gyárapodjál
Miquedgy en a munkád lelke okármibe fogsz.”

(Az osztrák sógor mindenestre rendben tartja kereskedőinket. Ad nekik nagyobb perzentet, hogy gyárapodjanak s hogy tölük vásároljanak ilyen gyártmányokat.)

Ez a szózat osztrák pártoló kereskedőinknek szól.)

Közelebből mi is reklámot csinálunk ez osztrák czukorkáknak.

Kinyomatjuk ama kolozsvári kereskedők neveit, a kik e czukrokat árulják.

— **Új képek a Múzeumban.** Dr.

Wlassics Gyula miniszter ujabban 10 képet helyzetett el állami letétképen az Erdélyi Országos Múzeum képtárában, mi világsan jelzi nemzeti és kulturális czélját, hogy t. i. az Erdélyi Országos Múzeumot rendre oda fejleszse, hogy az erdélyi szűkebb hazában nemcsak vezérszerepet vigyen, hanem méltó képen képviselje a nemzeti kulturát. A tíz kép: Katziány Ö.: Nagypénteki vízió, Glaz Ö.: Az alkony, Poll H.: Temető, Bosznai I.: Téli napugár, Pocza F.: Be' szeretnék páva lenni, Ligeti A.: Olasz Tájkép, Karlovsky B.: Az ifjúság, Újvári I.: Az utca, Zemplényi T.: Bucsus asszony, Mihálik D.: Tájkép. Dr. Peregrény János ur az Országos Képtár titkára, személyesen jött le, hogy a képeket átadja.

— **Bartha Miklós sajtó pere.** Holnap d. e. 8 órára van kitűzve Bartha Miklós sajtó pere, Halász Lajos krs ujságzerkesztő ellen. A törvényszék már előzetesen megvizsgáltatta a vádlottat.

A törvényszéki orvosok most egészségnek találták, a ki az utazást s a tárgyalást kibírja s így remélhető, hogy holnap a tárgyalást csakugyan megfogják tartani. Elmaradása esetén, csendőri fedezet mellett szállítják Kolozsvárra Halászt.

Halász Lajos nagy bájba döntött egy csomó férfit, a kik ügyében eddig eljárak. A törvényszék megkeresésére Bihar megye főispánja fegyelmi eljárás alá helyezte a nagyváradi főkapitányt, több tisztviselőt s a kézbesítőit, kik az idézésnyelvi kézbesítése körül nem jártak el elég gondnal s nem tartották be a szabályokat.

A Halász elleni perben a kir. törvényszék egész egy sereg tárgyalást tűzött ki. Ezekről azonban mindig lemaradt a vádlott.

Az elmaradt tárgyalásokról a következő adatok adnak számot;

- 1902 júl. 26 betegségi kifogás,
- 1902 aug. 4 illetékességi „
3. szept. 20 gége hurut,
4. decz. 11 késői kézbesítés,
5. „ 12 fel nem találás,
6. „ 13 betegségi.

Vádlott nélkül a törvényszék a tárgyalást neu tarthatja meg, mert az elkövetett cselekmény fogház büntetést von maga után. Ez esetben a törvény elő írja a vádlott személyes jelenlétét.

— **Eljegyzések.** Dr. Hoffer Samu m. kir. honvéd főorvosorvos kedves leányát Erzsikét Marosvásárhelyről, eljegyezte Szmucl Ámin kolozsvári banktisztviselővel. — *Máthé* József piskai államvasuti mérnök karácsonykor eljegyezte Déván *Jakab* Piroskát, *Jakab* István kir. törv. bíró és Sóofalvy Marie leányát.

— **A székelyudvarhelyi** „székely dalegyet” Morascher Hugó karnagy vezetése mellett 1903. évi január hó 4-én vasárnapon a Budapest szálló disztermében tánczczal egybekötött hangversenyt rendez.

— **A Petőfi-Társaság új tagjai.** A Petőfi-társaság tegnapielőtti választó gyűlésén tagjai közé választotta *Szovay* Gyulát a vidék egyik legismertebb nevű postáját, *Kallos* Eddét, a jeles elbeszélőt és *Zemplényi* Árpádot, a kitűnő lírikust.

A kézbesítés új rendje. A közigazgatási eljárás egyszerűsítéséről szóló 1901. évi XX. törvényozukiek a kézbesítésre vonatkozó fejezete az 1903. évi január elsején életbelép. Ezentul a közigazgatási hatóságok részéről magánfelekhez intézett hivatalos iratok kézbesítése rendszerint postai uton történik. A hatóságokat megillető portómentesség a helyi forgalomra is kiterjed. A megmagyarazást igénylő, valamint a kényszer-kézbesítéseket a fővárosban a bejelentő-hivatal, mint egyuttal központ kézbesítőhivatal teljesíti. A feladó hatóság a kézbesítőhivatalt, közvetlenül keresi meg. Az igazságügyi hatóságok határozatait is a bejelentő-hivatal fogja kézbesíteni. A helybeli kézbesítéseket a hatóságok külön közegei is teljesíthetik.

— **Kitűntetett tanítók.** A magyar földhitelezet a községi faiskola-kezelő tanítók és kertészek részére a gyümölcsfatermesztés oktatása és terjesztése körül szerzett érdemeik elismerése czéljából a f. évtől kezdve újra 10 évre, évenként 5000 korona jutalomdíjat ajánlott fel. A f. évre kitűzött jutalomra pályázó faiskola-kezelők kérvényeinek elintézése végett az Országos Magyar Gazdasági és Országos Magyar Kertészeti Egyesület két-két kiküldöttéből megalakult bíráló-bizottság döntő ülést folyó évi november hó 3-án tartotta a m. kir. földmívelésügyi miniszteriumban, Molnár István orsz. gyümölcsészeti és fatenyésztési miniszteri biztos elnöke alatt. Az erdélyi részből 200 koronás jutalom részesültek a következők:

Petres Lajos Zetelakán (Udvarhely vm.) Huber Viktor Nyén (Háromszék vm.) Lakatos Dénes Benczhidai (Kolozs vm.) Prall Mihály Nagy-demeter (Beszterce-Naszód vm.) Reznék Mihály Hosszufalu (Brassó vm.) Giszka Demeter Gerend-Keresztur (Torda-Aranyos vm.)

— **Elvesztett érték Magyarországi vízi erejében.** A földmívelésügyi miniszter vizirajzi osztálya össze állította a hazai folyóvizek felhasználható erejéről az adatokat. Ez adatok szerint Magyarországon két milliót meghaladó lóerőt képvisel a kiaknázható energia. Ebből eddig 20 ezer lóerőt használnak fel.

Ha a 2 millió lóerőt naponta csak 10 órán keresztül használnák ki, ez óránként, naponként és évenként horribilis hasznót adna az államnak s az általános jólétre hathatós befolyást gyakorolna, kitenne a használati értéke, lóerőnkint 10 fillérrel számítva

óránként	20.000	koronát
naponként	200.000	„
10 „	2.000.000	„
100 „	20.000.000	„
300 „	60.000.000	„

Tehát, ha a vásár- és ünnep napokat leszámítjuk, az évet 300 nappal vesszük, 60 millió korona hasznót hozna ez az óriási energia. Ebbe a világítás által nyerendő hasznót nem is számítottuk bele. A világítás külön-jövedelmet képezne. Ennek értékével közel 100 milliót tenne ki a haszon.

A 60 millió jövedelem egy fél millió embernek biztosítana megélhetést. Redukálna a kivándorlást.

— **Az állami tisztviselők községi adója.** Az állami tisztviselők tudvalevőleg nem fizetnek községi adót; pedig az állami tisztviselő épp ugy élvezik a községi intézményeket és épp ugy gyakorolják a polgár jogait, akár csak a többi polgár. A főváros közgyűlésének határozata alapján a polgármester most fölirt a képviselőházhoz és a pénzügyminiszterhez. A föliratban azt kéri a főváros, hogy az állami tisztviselők fizetésének rendezésével mondja ki az állami tisztviselőknek községi adófizető kötelezettségét.

A felirat ismertetni azt a visszás helyzetet, melyet a községi adót nem fizető állami tisztviselők teremtettek. Az állami tisztviselők, noha községi adót nem fizetnek, törvényhatósági tagnak is megválaszthatók, s mint ilyenek résztvesznek olyan közterhek és pótdok megszavazásában, amelyeknek terhétől ők fel vannak mentve. Budapest 24,096 állami alkalmazott 964,604 korona, 5149 fővárosi alkalmazott 132,348 korona a 29,245 hivatalnok tehát összesen 1,096,952 korona állami adót fizet, melynek községi adója 274,238 korona lenne. És ettől a 274,238 koronától elesik a főváros. Kérnie kellett tehát a fővárosnak azt, hogy szüntessék meg az állami tisztviselők kiváltságát.

— **Kilencz gyermek katasztrófája.** Nagy szerencsétlenség történt szombaton délután Farkasdon, hol mint levelezőnk írja, kilencz gyermek a jég alá merült s valamennyi ott lelte halálát. A megrendítő esetről az alábbi tudósítást kaptuk: Egy csapat iskolás gyermek ment ki a falu alatt lévő Vág folyóra a jégre. A szülők nem tiltották a dolgot, mert a jég oly erős volt, hogy felnőtt emberek csapatostól jártak-keltek a jégen. Az erős fagy idején azonban egy nagy részen jeget vágtak s a kiszedett jégdarabok helyén frás, sima jég képződött. Ezt a helyet választották ki a gyermekek. A jég azonban meggyengült. Tíz-tizenöt gyermek volt együtt a simajégen, amikor az megropant és egy nagy darabon, ahol a legtöbben állottak, beszakadt és kilencz gyermek a jég alá merült. A szerencsétlenség láttára a többi gyermek befutott a faluba, ahonnan a szülők lélekszakadva futottak a szerencsétlenség színhelyére, de a gyermekek között egyet sem lehetett megmenteni. Hoszas és fárasztó munka után a megfulladt gyermekek közül hatot megtaláltak a jég alatt. A többinek nyoma veszett.

— **Az asszonyok legszebb erényei.** Két párizsi lap, a „La Presse” és a „Femina” díjat tűztek ki nemrég. A díj elnyerésére a két lap minden olvasója számot tarthatott, akik megtudnak felelni a következő kérdésre: Melyik a hat legszebb erénye a nőknek? Aki mind a hat erényt eltalálja, megkapja a díjakat. A „Presse” politikai lap lévén, előfizetői nagyrészt férfiak, míg a „Femina”-t csaknem kizárólag asszonyok járatták. A két lap olvasóközönsége természetesen nemmüknek megfelelő felfogással állapította meg ezt a hat erényt. A „Presse” előfizetői közül legtöbben így állapították meg a hat nőt erényt: 1. hűség, 2. takarékság, 3. jószívűség, 4. rendszeret, 5. szerénység, 6. áldozatkészség. A „Femina” olvasóközönsége szerint a hat legszebb női erény a következő: 1. jószívűség, 2. áldozatkészség, 3. szelidség, 4. rendszeret, 5. erkölcsiség, 6. jószág.

— **Egyéves ménesikók vásárlása.** A földmívelésügyi miniszterium felhívja mindazon tenyésztőket, kiknek birtokában legalább is négy jó származu, erős osontu, szabályos testalkatú, saját nevelésű egyéves ménesikó van s azokat az államnak eladni kívánják, hogy ebbeli szándékukat, a helynek és utolsó postájának a hol a csikók általnak, valamint a csikók származásának, magasságának, színének és árának pontos megjelölésével a m. kir. földmívelésügyi miniszteriumhoz benyújtandó s egy koronás bélyeggel ellátott írásbeli nyilatkozatban, legkésőbb 1903. évi február hó 1-ig bejelenteni sziveskedjenek, mivel az ezen határidőn túl érkező bejelentések figyelembe nem vétetnek.

— **Czigánycsata Törökbeesén.** A nagybecskereki Horvát-féle korezmában pálinkázott egy cigány karaván. Amikor nagygobroszt már fejükbe szállt az elfogyasztott pálinka, heves szóváltás támadt közöttük és csakhamar verekedésre került a dolog. A férfiak fölkapkodták ami a kezük ügyébe akadt és egymásnak rohantak. Csakhamar valóságos harc fejlődött ki közöttük és egész vértócsák képződtek a helyiségben. Alig akadt egy-egy cigány, aki a harc hevében meg ne sebesült volna. Ekkor megjelent a verekedők között Albert Ferencz nevű rendőrmester, aki békeségre hivta fel a cigányokat. De alighogy belépett a helyiségbe, néhány cigány rávetette magát a

rendőrrre és ütlegetni kezdte. Albert ekkor kirántotta revolverét, azzal Zlatár Antal cigánylegényt hasba lötte. Erre isszonyu zavar támadt a korezmában. Mindenki menekülni igyekezett, de a csendőrök utjukat állták és bekisérték őket a községházára. Zlatár Antal ma reggel súlyos sebébe belehalt. A nagybecskereki ügyészszeg megindította a nyomozást.

— **Amerikai versenyevés.** New-Yorkban az elmúlt héten nagy marhahas versenyevést rendezett néhány szvenvedélyes sportsman. Egy csomó nagybélű ember került össze és küzdöttek a bajnokságért. Egy Charles Abram nevű ember maradt mint győző a porondon. Rövid ideig tartó verseny alatt hét font befestesket nyelt el. A mult év championja az idén nem volt már olyan jól hangolva és feladta a versenyt. Mult évben azonban, az ideinél sokkal szebb rekordot ért el a versenyben egész 14 fontig vite és csak akkor adták neki a bajnoki nevet. Egyéb élelmi czikkékből Frederick Mackey osztrigák tekintetében érte el a legnagyobb számot, kilencz perc alatt száz darabot vágott be. Pástétomból Sammel Jackson Kuifern fogyasztott leg többet. Tizenkilencz perc alatt tizennégy darab „Mince Pies”-nek nevezett jókora pástétomot evett meg. Charles Honniny Westwood, New-Yerselyben egy hét alatt egész hordóval falt fel, L. Fink, New-Yorkban hét perc alatt 90 kajszinbarackot pusztított el. Franz Friderick eldicsekedett vele, hogy egy óra alatt ötven-többsz nyelt el. Kétségtelen, hogy addig, míg a jövő év új rekordot nem hoz, az amerikai csillagos zászló legelső tojásveje.

— **Feeskék az istállóban.** Az értelmes gazda ismeri a feeske, hasznát és ügyel arra, hogy pajkos gyermekie kezek háza körül szét ne rombolják a feeskefészkeket; azonban mégis akad gazdaember, a kinek sem szépérzéke, sem a természet iránti szeretete nincs eléggé fejlődve arra nézve, hogy a feeskefészkeket folyosója, ereszébe alatt, vagy kamrában megtűnt; de még helyben hagyja azt is, hogy kocsiá, vagy tehenese és bérései az istállók mestergerendái mellől is elpusztítsák a kedves tavaszszírnökök fészkeit. Pedig az ilyen gazda, kocsiá, tehenes, meg bérés csak önmagának okoz kárt a mellett, hogy a szegény déli vendégeket otthonuktól fosztja meg; mert nincs az a Zacherlinpor, fenyves-vessző, meg egyéb légypusztító szer, a mely csak megközelíthetetlen annyi legyet pusztítson el, mint a feeske. Ezek a madarak képesek egy nap annyi legyet felfalni, mint a mennyit megközelíthetetlen egy-egy madárnak az önsúlya nyom s ha van három-négy fiók is, akkor elképzelhetjük, milyen halom légy az, a melyet egy ily feeskesalád naponként elpusztít. Oly hasznos a feeske e tekintetben, hogy egy tágas istállóban, ha csak két feeskelészek van is, úgy nyitott ajtó mellett sem marad abban meg a légy s nem alkalmatlanodik sem a baromnak, sem apóljának. Kamrákban a feeske ugyanezen czélt szolgálja.

— **Eladó egy teljesen új honvédhuszár hadnagyi mente, atilla, nadrag, köpeny.** — Értekezhetni a kiadóhivatalban.

— **„Kazár földön”, Bartha Miklós könyve megrendelhető az „Ellenzék” kiadóhivatalában. Ara: 2 korona.**

Mulatságok.

A kolozsvári iparos egylet, mint már említettük január 10-én és február 14-én saját palotájában zártkörű havi estélyeket rendez melynek egyik érdekessége lesz a palotás táncz. Minden este szék, hogy a mit mind két estén fognak járni a magyar tánczok egyik legszebbikét vették fel a táncz rendbe. Mint értesülünk a palotás tánczot Jámor Mihály jeles tánczmester tanítja be, melyre eddig a következő ifjak s polgártársaink szép leányai jelentkeztek: Hutter nővérek, Sémán Imre, Szászák Ilonka, Lucs Ilona, Szilágyi Lujza, Dambrovski Erzsike, Fajk Emma, az ifjak közül B. Bak Sándor, B. Bak Imre, ifj. Fajk István, Egyed Márton, Lucs András Sorgia János, Kapcsa Imre, Kirkasa Gyula, Gurát Árpád, Gurát Béla. Ezuttal értesíti a rendező bizottság a jelenkezőket, hogy a próbák ma este 8 órakor fognak megkezdődni a Stadler kert táncz helyiségében melyre pontos együttes megjelenésüket is kéri. E tánczba való részvételre jelentkezőket január 1-éig elfogad még a titkár d. u. 5-7-ig az egylet helyiségébe.

A maros-vásárhelyi jótékony nőegylet és Clotild leányárvaahaj sajtó pénztára javára 1903. január 10-én (szombaton) a Transsylvania disztermében, gr. Bissinganné, Lázár Móra grófnő emlékelete alatt műsorral és tombolával egybekötött táncszertély műsora a következő lesz: Zongorán játszik Kein Leona k. a. Szigetvári vértanúk I. felvonása. Személyek: Zrinyi Miklós, Ugron Gábor ur. Juranics Lőrincz, X X X. Mária, Lőrincz neje, dr. Bernády Györgyné urnő. Anna, Mária testvére, **Tótvölgyi Margit** kolozsvári színművész. Csáky Bertalan, öreg nemes, Szekeres János ur. Serénk, Zrinyi hiva, Orbán Balázs ur. Szelim Blumenfeld Lajos ur. Magyar főur, Szász Ödön ur. Magyar urnők, zászlós urak. Spanyol táncz, előadja Carbone Jánosné urnő m. kir. opera előtánczosnője.

Közzgazdaság.

Gabona-árak:

Kolozsvár, december 29.

A mai hetivásáron a gabonárok a következők voltak:

	kor. fil.	kor. fil.
Buza	mmként	14 40 16 —
Rozs	„	11 60 12 —
Uj Törökbuza	„	11 — 11 40
Takarmány árpa	„	60 80 10 80
Árpa jobb	„	11 80 11 80
Zab	„	10 60 10 80

értve mind m. mázsánként, vaggon áru és a helyi vasut állomásnál átvéve.

Jótékonyaság.

Köszönet nyilvánít.

A kolozsvári ev. ref. szeretetház árvái karácsonfájára adományoztak: Szilvássy Béláné 10 k. özv. Szász Domokosné 5 k. Molnár Károly tanár Székelyudvarhelyről 4 k.

Demeter Kálmán ref. lelkész 1 k. özv. Molnár Albertné 2 k. Kovács Gábor lelkész 1 k. Szacsavay Sándor főgondnok 10 k. az „Erdévidéki takarékpénztár Baróthon” az árvák-nak újévi ajándékul 30 k. Juhas László kereskedő egy nagy láda narancsot és 7 kiló fügét, Kovács József kereskedő 3 darb. ingblut.

Fogadják a nemes szívű adományozók nagybecsű adományaikért a szeretetház keblé tanácsának leghálásabb köszönetét.

LEGUJABB.

Az „Ellenzék” táviratai, telefonudósításai és sürgőnglevelei.

Vonatösszeütközés.

Budapest, decz. 29.

Londonból távirják: Torontó közelében történt vonatösszeütközésnél **20 ember életét vesztette**, 30 megsebesült.

Humberték elszállítás.

Budapest, decz. 29.

Madridból sürgönyzik: Humbertéket tegnap este Franciaországba szállították.

Szerencsétlenség.

Szegzárdról írják: Karácsony napján a Szegzárd melletti Generei erdőnél ifj. Kakonyi Sándor erdővidé felesége a Duna jegére ment, hogy a libáit visszahajtsa. Eközben a szerencsétlen asszony alatt a jég beszakadt és ő a víz alá merült. Holttestét nem foghatták ki.

Tárgyalások Bécsben.

Budapest, decz. 29.

Bécsből sürgönyzik: Széll Kálmán tegnap Bécsben ujra megkezdte a tárgyalásokat az osztrák kormánnyal.

A tárgyalás eredményéről még eddig semmi pozitív hír nem szivárgott ki.

Annyit azonban mégis már is hírlelnék, hogy ezuttal sem fog a két miniszterelnök végleges megállapodásra jutni s a kiegyezés nem lesz meg.

